

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201750
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8222201750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mgr. Ondrej BARNA, Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtina 48, 811 07 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 8Csp/51/2022-68 zo dňa 24.08.2023, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje sa rozsudok vo výrokoch I. a III.
- Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 200,- Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že mal preukázané, že žalobkyňa bola v základnom konaní v procesnom postavení žalovanej úspešná. Vychádzajúc z odôvodnenia oboch rozsudkov Okresného súdu Bardejov vo veci sp.zn. 5Csp/42/2018 (teda aj zrušeného zo dňa 21.12.2018) aj uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co45/2019 zo dňa 17.10.2019, ktorý nenegoval závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bola žalobkyňa úspešnou. Žalovaný sa domáhal nároku napriek tomu, že zmluva neobsahovala imanentné podmienky podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (spôsobujúce jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť), a teda sa domáhal plnení výrazne prevyšujúcich nárok vyplývajúci mu zo zmluvy a rovnako tak vediac, že jeho nárok je premlčaný. Stav právnej neistoty u žalobkyne vyvolal žalovaný, ktorý napriek tomu, že vedel, že jeho právny predchodca mal nedostatky v zmluve spôsobujúce bezúročnosť a bezpoplatkovosť, rovnako na vznesenú námietku premlčania žalovanou, ako na samotné prihládanie súdu na premlčanie ex offo, si tento nárok v konaní uplatňoval. Niet teda pochybností o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená uplatňovať svoje práva a brániť sa v základnom konaní a bola v tomto základnom konaní úspešná, čím došlo k naplneniu dikcie tretej vety § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Súd prvej inštancie žalobkyni priznal titulom primeraného finančného zadostučinenia spolu sumu 200,- eur. Podľa názoru súdu práve táto suma dostatočne kompenzuje vzniknutú ujmu žalobkyni, ktorá

bola vystavená stresu, musela sa v konaní brániť, okrem iného aj vznesením námietky premlčania. Uviedol, že zobral do úvahy aj skutočnosť, aby priznanie finančného zadosťučinenia nebolo len nástrojom bezdôvodného majetkového obohacovania žalobcu. Finančné zadosťučinenie je nárok, ktorý je priznávaný navyše, pre primeranosť nároku ktorého súd má umožnené aplikovať voľnú úvahu, obmedzenú tak, aby táto nebola arbitrárna a logicky zdôvodniteľná. Uvedená suma 200,- eur zodpovedá zákonom zvýraznenej ochrane spotrebiteľa, a má aj ním požadovanú primeranú sankčnú povahu, vedúcu žalovaného k upusteniu od obdobného konania v budúcnosti.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Namietal, že žalobkyňa voči nemu nemá žiaden nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobkyňou nie je splnená, keďže žalobkyňa neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohacovania. Z procesnej obrany žalobkyne ako žalovanej v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedenej Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 5Csp/42/2018 je zrejmé, že žalobkyňa (žalovaná) sa v tomto spore bránila oslabením práva vznesenou námietkou premlčania. Súd žalobu zamietol pre vznesenú námietku premlčania, dôvodom zamietnutia žaloby nebola nedôvodnosť nami uplatňovaného plnenia. Obrana žalobkyne spočívajúca vo vznesení námietky premlčania v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky vedenej Okresným súdom Bardejov pod sp.zn. 5Csp/42/2018 nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenie práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia, s čím sa vysporiadal aj Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi, in concreto rozhodnutie NS SR sp.zn. 6Cdo/389/2015, rozhodnutie NS SR sp.zn. 6Cdo/127/2017. Uplatnením premlčaného nároku žiadne práva žalobkyne v tomto spore ako spotrebiteľa porušené neboli, tým je nárok žalobkyne titulom zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v celom rozsahu nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť.

Podľa žalovaného nebola splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nemu podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žalovaný návrh zmluvy nekoncepcoval, porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa sa nedopustil, preto je vylúčená jeho zodpovednosť titulom znášania následkov porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa.

Napokon žalovaný namietal, že suma, ktorej priznania sa žalobkyňa domáha v tomto spore a to najmä skutočnosť, že žalobkyňa čerpala úver v sume 450,- eur, pričom neuhradila ani len jednu splátku úveru nespĺňa ani podmienku primeranosti, jej výška nie je ničím odôvodnená. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Týmto podporne odkázal na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018.

Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná mu voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

6. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti o zaplatenie 200,- eur, ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania. Keďže výrok II., ktorým bolo žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá žalobkyňa odvolaním nenapadla, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

7. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

8. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

9. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- eur titulom úspešného bránenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 5Csp 42/2018, o zaplatenie 509,50 eura s prísl. voči žalovanému.

10. Odvolací súd je toho názoru, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tvrdenie žalobkyne o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/42/2018-80 zo dňa 17.12.2019, ktorým bola zamietnutá žaloba žalovaného v postavení žalobcu domáhajúceho sa voči žalobkyňi ako žalovanej zaplatenia sumy 509,50 eura s prísl., pričom okresný súd konštatoval absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (chýbajúce predpoklady použité na výpočet RPMN, doba trvania a konečná splatnosť úveru). Zároveň okresný súd prihliadol na námietku premlčania uplatneného nároku vznesenú žalovanou (v tomto konaní žalobkyňou), ktorú vyhodnotil ako dôvodnú. Teda žalobkyňa sa ako spotrebiteľ v pôvodnom konaní pod sp.zn. 5Csp/42/2018 v postavení žalovanej aktívne bránila voči nároku veriteľa (v tomto konaní v postavení žalovaného), pričom úspešne namietala premlčanie nároku o zaplatenie sumy 509,50 eura s príslušenstvom.

V zásade bez ďalšieho je základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie daný, ak dodávateľ uplatňuje voči spotrebiteľovi právo, ktoré po vznesení námietky premlčania zo strany spotrebiteľa sa účinne oslabí. Odvolací súd je toho názoru, že je opodstatnené, aby spotrebiteľia poukazovali na nedostatky formulárových spotrebiteľských zmlúv a predišli tak bezdôvodným obohateniam dodávateľov a efektívne bránili svoje práva.

11. Za stavu, keď uvedeným rozsudkom v základnom konaní došlo k zamietnutiu žaloby dodávateľa v konaní voči spotrebiteľovi uplatňujúcim si nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ

nároku je daný. Bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

12. Skutočnosť, že zmluvu o pôžičke zo dňa 24.11.2014 uzavretú medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou žalovaný nekoncepoval, ho nezbavuje zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Domáhať sa práva na primerané finančné zadosťučinenie má spotrebiteľ voči porušiteľovi (dané základným konaním) a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalovaný fakticky vykonával práva pôvodného veriteľa z úveru a domáhal sa zaplata pohľadávky. Je teda subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenia z úveru. Ak žalovaný na jednej strane je subjektom, ktorý si uplatňoval plnenie voči dlžníkovi, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitímácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému. Nadobudnutie pohľadávky voči dlžníkovi, ktorý je spotrebiteľom je rizikom, že v súdnom konaní budú zmluvné podmienky, postupy veriteľov podrobené skúmaniu súdom a v prípade zistenia porušenia právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa budú voči zodpovednej osobe vyvedené následky a uložené sankcie predpokladané zákonom.

Zodpovedným subjektom, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nemusí byť iba jedna zo sporových strán v súdnom konaní, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný (pozri Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2022, sp.zn. 7Cdo 80/2020, zverejnený pod R 47/2022 v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu, 4/2022).

13. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé. Výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

14. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak to bolo aj v prejednávanej veci, keď súd prvej inštancie považoval za adekvátnu a primeranú výšku finančného zadosťučinenia v sume 200,- eur z požadovanej sumy 300,- eur. Žalovaný v pôvodnom základnom konaní žiadal od žalobkyne zaplata sumy 509,50 eura, tento nárok však okresný súd posúdil celkovo za nedôvodný. Teda žalovaný sa v základnom konaní snažil bezdôvodne obohatiť voči žalobkyni o sumu 509,50 eura. Je potrebné prihliadnuť aj na postoj žalovaného, ktorý v základnom konaní spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby, v dôsledku čoho bola žalobkyňa dlhodobo nedôvodne vystavená stavu právnej neistoty. Pokiaľ teda súd prvej inštancie priznal žalobkyni sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 200,- eur a vo zvyšku zamietol, odvolací súd považuje túto sumu za primeranú a zodpovedajúcu okolnostiam tohto prípadu. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, a to uložená suma 200,- eur predstavuje. Uvedenú priznanú sumu nepovažoval odvolací súd za neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa.

15. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III., ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli, k odvolaniu žalovaného sa ani nevyjadřila a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).